

ÅRSMELDING FOR 2017

Fellesutvalget for forsøks teknisk utstyr (FFU) er et samarbeidsorgan for organisasjoner som arbeider med forskning, forsøk og utprøving hvor det er nødvendig å nytte spesielt tilpasset utstyr. Organisasjonene bak FFU har sett det som formålstjenlig å samarbeide om å organisere service, og stå for felles innkjøp av aktuelt utstyr og reservedeler, for å oppnå bedre samlet ressursutnyttning. Utvalget støtter også utprøving av nytt teknisk utstyr som kommer partene til gode. FFU er også et forum for å ta vare på den kompetansen innen utføring av feltforsøk som finnes i de deltagende organisasjonene.

FFU utgjør samtidig The Norwegian Branch of IAMFE. En av 11 nasjonale avdelinger i The International Association on Mechanization of Field Experiments.

FFU har i 2017 bestått av:

Norsk Landbruksrådgiving (NLR):	Jon Mjærum, leder Einar Strand
NIBIO:	Torkel Gårdløs Kjell Wærnhus
NMBU:	Svend Anton Pung
I tillegg	Olav Langmyr (møterett, ikke stemmerett)

Utvalgsarbeid

Utvalget har hatt ett møte i 2017. Det løpende arbeidet i forhold til tilbud om assistanse til eierne vedr. vedlikehold og anskaffelse av forsøks teknisk utstyr ivaretas av Olav Langmyr.

Sekretariat og personale

FFUs faglige arbeid har vært ivaretatt av Olav Langmyr, Kristiansand, med grunnlag i samarbeidsavtale pr. 1.1.98. Dette innebærer faglig rådgiving, service og bestilling av reservedeler.

NLR har sekretariatsfunksjonen for FFU.

Økonomi

Kostnadene til FFU blir delt mellom Norsk Landbruksrådgiving (50 %), NIBIO (38 %) og NMBU (12 %). NIBIO sin andel for 2017 er tilført som egeninnsats ved utviklingen av ny forsøks sprøyte.

Faglig arbeid

1. Kompetanseheving

Fellesutvalget har egen hjemmeside, www.feltforsok.no der en har samlet det meste av aktuelt fagstoff innenfor utføring og mekanisering av feltforsøk. Innholdet på siden er åpent og tilgjengelig for alle ansatte i de tre organisasjonene.

Olav Langmyr har hatt et Skype møte med ansatte på NIBIO Holt. Temaet var forskjellige alternativer for kontinuerlig gjødsling. Maskintyper og detaljer ble formidlet gjennom kamera under møtet.

2. Utviklingsarbeid

Utvalget vedtok i 2016 å be Olav Langmyr om å starte et arbeid med videreutvikling av forsøks sprøyter og finne løsninger som ivaretar framtidens krav til bl.a. HMS. NOR-sprøyta tilfredsstillende alle krav i forhold til nøyaktighet i forsøk utført etter GEP standard. Den har likevel utfordringer i forhold til ganghastighet som er avgjørende for å få ut riktig væskemengde, ustabil bomhøyde som kan gi unøyaktig tildeling, arbeidsmiljø fordi en går tett innpå sprøytebommen. Fylling av trykklufflaskene kan også være en utfordring i enkelte distrikter. I løpet av høsten 2017 er det laget en prototype som grunnlag for det videre arbeidet.

3. Service finansiert gjennom FFU

Service og reparasjoner av forsøks teknisk utstyr i rådgivingsenhetene i NLR, forskningsstasjonene i NIBIO og institutter på NMBU utføres av Olav Langmyr. Medlemmene av FFU får utført service til en redusert pris.

Service på forsøksskurtreskere er det som tar mest tid og er viktig for å forebygge driftsstans i en hektisk sesong. Disse utgjør også utstyret med høyest verdi, med innkjøpspris på om lag 1 mill. kroner per stk. Disse trenger oppfølging for å få en lang levetid. De eldre modellene går ofte mindre men trenger også etter hvert mer omfattende vedlikehold for å unngå drift stans.

Mange spørsmål løses på telefon/mail og ved hjelp av kreative brukere. Det har også vært gitt råd til lokale landbruksverksted ved reparasjon av forsøksutstyr.

Den vesentligste delen av service/reparasjoner blir utført på forsøkstreskere. De nyeste treskerne i Norge er 2 stk. som ble levert av Zürn i 2014. FFU tilbyr service og reparasjoner på disse som alternativ til service fra produsenten i Tyskland.

I 2017 er det brukt 10 dager på service og reparasjoner. 10 forsøkstreskere, 3 grashøstemaskiner, 2 såmaskiner, 1 forsøkssprøyte og 1 akstresker har fått utført service eller reparasjon. Dette utstyret er fordelt på 2 enheter i Norsk Landbruksrådgiving i form av 6 ulike oppdrag og på 4 enheter i NIBIO.

Service og reparasjon av treskere og såmaskiner på NIBIO Landvik og Norsk Landbruksrådgiving Agder er utført i forbindelse med stillingen Olav har på NIBIO Landvik, men nevnes likevel her for et mer komplett bilde.

Olav har også bidratt med tilpassing 3 stk. sprøyteenheter for NMBU til forsøk. Produksjonen av disse ble utført på NIBIO Landvik. Det er også utført oppgradering av flere bæreseler til NOR forsøkssprøyter.

En Flexiseeder kombi forsøkssåmaskin som ble solgt fra NLR Øst Romerike til NIBIO på Kvithamar er reparert før igangsetting i 2017.

Utvalget har bidratt til at både NIBIO Tjøtta og NIBIO Holt har fått hver sin brukte Wintersteiger Seedmaster forsøksskurtresker. En tresker ble omplassert internt i NIBIO fra NIBIO Særheim. Den andre ble kjøpt fra NLR Innlandet. Begge treskerne ble sjekket opp før overlevering.

FFU sin servicemann utfører også service og reparasjoner for Graminor. Dette faktureres utenom FFU.

4. Lagerhold for reservedeler

Medlemmene har tilgang til deler til forsøks teknisk utstyr som sendes ut fra FFU sitt reservedelslageret hos Langmyr som er lokalisert til NIBIO Landvik. I tillegg bestilles det nye deler fra fabrikantene. Det er viktig å ha et sentralt betjent lager og tilgang på maskinteknisk kompetanse.

Under arbeid med anlegg og høsting av forsøksfelt oppstår det ofte situasjoner hvor det er avgjørende å få tilsendt deler i løpet av en dag. Mye av forsøksutstyret er gammelt og spesiallaget for formålet slik at delene ikke er hylleware andre steder. Det er derfor fortsatt viktig å ha et sentralt betjent delelager og tilgang på faglig rådgiving. Slik støtte har stor verdi for forsøksresultatene.

I tillegg har det stor verdi at vi har mulighet for å skaffe billige leverandører av slidedeler. Olav Langmyr har fått produsert reservedeler til både såmaskiner og skurtreskere som ikke lenger er å få kjøpt. Disse prisene er også langt lavere enn hvis de skulle vært levert fra maskinprodusenter i Europa.

5. Informasjon om forsøsteknisk utstyr

Det henvises til utvalgets hjemmeside www.feltforsok.no

Ås, 04.04.2018